

Halvårsevaluering for revegruppa

Vår 2022

Livsmestring og Helse

Vårt mål

Slik vi ser det er barnehagens hovedmål som følger: At alle barn skal oppleve at de blir sett og likt, og at de har det bra i barnehagen. Dette er grunnlaget for vårt arbeid med livsmestring og helse. Hvordan vi når det målet er imidlertid komplekst, og under stadig utvikling.

Trygt, og utfordrende

Barnehagen skal være *både* et trygt *og* et utfordrende sted å være. Denne balansegangen kan være vanskelig, men det er viktig å også verdsette og fokusere på de utfordrende sidene. Trygghet er alle enige om at er en viktig forutsetning for alle barn, og dette har vi jobbet kontinuerlig med fra oppstart i høst. De voksne er tilstede, veileder, trøster, og hjelper når det trengs. Vi tilrettelegger for lek og læringssituasjoner som gjør barna trygge på hverandre. Vi har samlingsstunder og «tellerunder», der vi sørger for at hvert enkelt barn føler seg sett. I denne prosessen sender vi også «gode tanker» til de barna som ikke er tilstede, for på den måten å minne hverandre på det fellesskapet som hele revegruppa utgjør. Vi nærer barnas empati ved å ønske de som er syke *god bedring*.

Utenfor komfortsonen

Men alt kan ikke være trygt og godt og innenfor komfortsonen hele tiden. Da hemmer vi barnas utviklingsmuligheter. Utfordringene kan være både fysiske, psykiske, og sosiale. Fysisk forsøker vi å utfordre barna til å prøve nye ting, som for eksempel å gå på ski, ake på magen, hoppe ned fra en stor stein, balansere på en høy stakk, eller klatre opp en bratt skråning. Noen ganger går det galt, og det blir både skrubbsår og en liten kul. Vi trøster, plastrer, og fortsetter å oppmuntre til utfordringer som er innenfor barnets rekkevidde. På denne måten nærer stå-på-kraft og robusthet.

Psykisk og sosialt

Psykisk og sosialt skjer det også mange utfordrende situasjoner. For noen kan det være utfordrende å spørre om å få bli med på leken, å si «stopp», å si hva man egentlig synes om rollen man har i leken, eller å tørre å få all oppmerksomheten i en samlingsstund. Dette vil variere fra barn til barn, og vi voksne øver oss i å møte barnet der det er, for så å støtte derfra. Vi ønsker å gi barna mestringstro, og vise dem at selv om noe er ubehagelig, fysisk eller psykisk, så kan barnet få det til (først med hjelp, og deretter på egenhånd).

Å feile, på en god måte

Slik vi ser det er prøving og feiling en essensiell del av barnehagehverdagen. Den voksnes rolle blir da å hjelpe barna til å *feile på en god måte*. Livsmestring handler om å mestre

livet, men også om å mestre motgang. Dette gjelder også *konflikter*, som vi har en svært bevisst tilnærming til. Istedenfor å se på konflikter som noe uønsket, forsøker vi å bruke hver konflikt som en kilde til trening på sosial kompetanse. Dette er en gylden mulighet til å bli kjent med egne og andres følelser. Vi tar oss tid, og lar barna ta del i konfliktløsningsprosessen. Både selvhevdelse, selvregulering, empati og prososiale handlinger er elementer av sosial kompetanse som utvikles ved god håndtering av konflikter.

Vennskap og lek

Når konflikthåndteringen er god legger vi også bedre til rette for vennskap og lek. Det er lettere å trives med hverandre og i leken når konflikter forebygges eller håndteres godt. Vi opplever at ved å være mye ute forebygges mange konflikter som handler om tilgangen på konkrete leker (f.eks. en spesiell dukke). Det er nok av pinner og steiner til alle. Ute får også den motoriske utviklingen gode betingelser. Når vi bruker kroppene våre aktivt sammen skapes samhold og både fysisk og psykisk ro.

Natur og fysisk aktivitet i en bærekraftig fremtid

I rammeplanen står det at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Dette henger sammen. Vi ønsker at barna skal få *oppleve* viktigheten av rene, mangfoldige og sunne økosystemer. Gjennom Naturvakt-opplegget i høst både lærte og opplevde vi mange spennende ting. Og barna har tatt med seg naturvakt-verdiene videre gjennom året. Vi plukker med oss søppel fra naturen, og passer på at Ugla (og alle de andre dyrene) har en ren skog å bo i.

Spor og spor tegn

I vinter ble spor og spor tegn en viktig del av revegruppas uteliv. Det var superspennende å oppdage ferske spor i snøen utenfor (og noen ganger innenfor!) barnehagen. Vi brukte ulike bestemmelsesnøkler for å identifisere sporene, og ble etterhvert svært godt kjent med rådyrene spesielt. Vi så hvor de tisset, bæsjet, gikk, spiste, og sov. Vi hang opp egenlagde fuglematere fra gjenbruksmaterialer, og så hvordan fuglene forsynte seg. Vi observerte også at fuglematene som var plassert høyt oppe ble saktere tomme enn de som var plassert lenger nede. Barna kom selv fram til at det må ha vært rådyrene som hjalp til å spise fuglematen på de lave materne!

En dag så vi en ukjent type spor innenfor gjerdet, og fant ut at grevlingen hadde vært på besøk. Vi fulgte sporene, og jammen fant vi ikke grevlinghiet ca 1 km unna barnehagen. Vi praterte om hva dyrene trenger for å ha det bra, og

bevisstgjør barna viktigheten av urørt natur, og at vi er forsiktige så vi ikke forstyrrer dyrene for mye.

Planters livssyklus, og livet i kjøkkenhagen

Så fort det lot seg gjøre begynte vi å så frø i vinduskarmen på kjøkkenet. Barna får selv lage sine egne blomsterpotter, fylle i jord, så egenvalgte frø, og vanne. I år sådde vi jungelagurk, physalis(ananaskirsebær) og paprika. Noen av frøene kommer fra butikken, og andre fra planter vi samlet i hagen i høst. Vi snakker om hvor frøene kommer fra, og at frøene er plantenes "babyer", som vi må hjelpe å vokse opp. Vi må gi dem lys, varme, jord, og vann. Gjennom sen vinteren og våren ser barna frøene spire og strekke seg mot lyset. Så plantet vi dem ut kjøkkenhagens drivhus, og barna var selvfølgelig delaktige i hele prosessen. Her introduserer vi også "plantemat", som er næringsrik hestebæsj! Det er alltid populært å bli med å hente bæsj i trillebåren!

Vi luker, vender jorden, og gjør den klar til ny utplanting og frøsetting. Vi lar barna bli med på alle deler av prosessen: hente bark og jord, vanne, luke, så, gjødsle, vende jorden, og bygge gjerder. Når barna har "hendene i jorden" på denne måten kommer de veldig nær naturen, og får brukt alle sansene sine. Vi kjenner på strukturen til de ulike frøene, sammenligner størrelse og fasong, lukter på jorden og plantene, smaker på den sure rabarbraen, og finner slimete, deilige meitemarker! Mange blir veldig interessert i alt som lever og kryper i jorden og på bladene, og vi tar alltid med laminerte bestemmelsesnøkler så de som ønsker det kan identifisere det de finner.

Gaupeplassen

Gaupeplassen er et annet populært tursted, der vi både får brukt kroppen og kjenner på nærhet til naturen. Her er klatring, fotball, hinderløype, og slengtau populære motoriske aktiviteter. Spikking, saging, og hamring kombinerer både kreative og fysiske elementer. Vi ser hvordan barna blir tiltrukket de utfordringene disse aktivitetene gir, og at de ønsker å være her lenge. Det tolker vi som tegn på naturglede og trivsel.

TETT PÅ

Vi fortsetter med kompetansehevings-satsingen “Tett På”, og opplever dette som nyttig og meningsfylt. I år har vi ikke funnet praksisfortellinger spesifikt knyttet til en forhåndsbestemt kvalitetsdimensjon, men heller forsøkt å integrere de relevante dimensjonene som passer til den aktuelle praksisfortellingen som er valgt. Gjennom strukturerte veiledninger får vi sett aktuelle problemstillinger fra ulike sider, og får tid til å reflektere dypere rundt hverdagsituasjoner som vi opplever som utfordrende. Vi forholder oss åpne og nysgjerrige, og ønsker det beste for hverandre. Noen ganger munner veiledningene ut i konkrete råd og handlingsalternativer, mens andre ganger er det en generell bevissthet rundt et tema som har blitt forsterket. Gjennom de månedlige veiledningene holder vi kunnskapen “varm”, og opplever å være i utvikling.

Tett på i barnehagehverdagen

«Tett på» er ikke bare et kompetansehevingsverktøy vi bruker i strukturerte møter, men vi tar det med oss ut i arbeidet med barna. For eksempel minner vi hverandre på elementer av dimensjonen «Språkstøtte». Når jeg sier «sett den der du», kan en av mine kollegaer skyte inn med glimt i øyet: «HVA skal du sette HVOR Mads»? Og da skjønne jeg med en gang at jeg heller skulle sagt «Sett DRIKKEFLASKEN på BORDET du». Da bruker vi språket mer konkret, og modellerer for barna hva ulike ting heter, og hvordan vi kan bruke språket så presist som mulig.

Et annet eksempel er knyttet til dimensjonen «Produktivitet». Høy kvalitet på denne dimensjonen innebærer blant annet at det er lite venting og få avbrytelser, i tillegg til at man legger til rette for opplevelse og læring også i overgangssituasjoner. Så hvordan får vi til dette i eksempelvis overgangen fra do og håndvask, til måltid? Dette har vi jobbet mye med i vinter og gjennom våren. Først og fremst forsøker vi å få til alt så effektivt og raskt som mulig, ved at de voksne sprer seg ut på flere toaletter, og følger opp flere barn av gangen. Vi gir tydelige instruksjoner om hva som skal skje, og hva vi forventer: gå på do, vaske hendene, hente sekken, og legge fram matboks og drikkeflaske på bordet. Ved bordet har vi gjerne bøker klare, eller lar barna få det i oppgave å hente seg en bok. På denne måten kan ventetiden oppleves meningsfylt. Ser vi at prosessen tar veldig lang tid kan vi fravike fra prinsippet om at «alle må sitte ved bordet», og noen får starte å spise før. Da setter vi ord på hvorfor vi nå «bryter» regelen, og gir barna innsikt i begrunnelsen og prosessen.

Dette var bare to eksempler, og det finnes mange flere. Hovedpoenget er at «tett på» alltid er med oss, og at vi bruker det i hverdagen for å øke kvaliteten på ALLE SAMSPILL med barna.

Barns medvirkning

Dette halvåret har vi blitt ekstra bevisste på *barns medvirkning*. Medvirkning må ikke nødvendigvis innebære medbestemmelse, men handler om at vi tar hensyn til barnas interesser, ønsker og behov, på en helhetlig måte. Dersom vi vet at et eller flere barn har en dårlig dag eller er slitne, tilpasser vi turen slik at alle kan få en god opplevelse. En avstemming om tursted ville kanskje resultert i en lang tur, som ikke hadde fungert like godt. Når forholdene ligger tilrette kan imidlertid den lengre turen gjennomføres, fordi ressursene i gruppa er på plass, og mange barn ønsker å gå denne turen!

Noen ganger har vi pedagogiske planer for en tur eller en tid av dagen, og håper selvfølgelig at flest mulig barn skal få glede av det vi har planlagt. Vi baserer oss imidlertid på et frivillighetsprinsipp, og tvinger ingen til å bli med på noe de selv ikke vil. Det er vi voksne som må tilpasse oss barnas behov og interesser, ikke omvendt. Noen ganger treffer vi bra, og andre ganger dårlig. Det viktigste er at barna får gjøre noe som oppleves meningsfylt for *dem*.

Gruppe-turdag

Nå i vår har vi også startet med *gruppeturdag*, der vi har delt oss inn i tre grupper, med en voksen i hver gruppe. Gruppene har selv blitt enige om gruppenavn, og er medvirkende i prosessen med å velge tursted og aktivitet. Disse dagene ser vi nye bånd og nye typer lek oppstå. Når vi forandrer rammefaktorene, som for eksempel sted og antall barn, skjer det som regel spennende ting, og barnas atferd kan forandre seg. Noen blir tryggere og tør å ta mer plass. Andre blir roligere og mer konsentrerte i leken. Alt i alt ser vi frem til å fortsette disse gruppe-dagene, og la barnas medvirkning komme i førersetet.

Digitale verktøy og personalets digitale kompetanse

På revegruppa har vi et bevisst forhold til digitale verktøy og den kompetansen det krever av oss å bruke disse på en god måte. Målet vårt er at barna skal få et sunt forhold til digitale enheter, og se at man kan bruke de til andre ting enn spilling og underholdning. De to mest brukte appene våre heter "Kvitre" og "Artsorakelet". I Kvitre-appen har vi laget en favorittliste med de fuglene vi har observert rundt barnehagen. Så når vi hører fuglesang i tretoppene, men ikke kan se fuglen, tar vi ofte opp telefonen. Da er vi helt stille, og lytter til de ulike fuglesangene som telefonen spiller. Noen ganger finner vi en match, andre ganger ikke. Det sentrale er konsentrasjonen og stillheten vi skaper sammen i dette øyeblikket. På denne måten får vi også sett på bilder og repetert de fuglene vi har møtt før.

**Artsorakelet
kjenner igjen
bilder av arter**

Artsorakelet er slik navnet antyder et verktøy for å finne ut hvilken art man har funnet. Den virker bra på planter, og til dels også på insekter. Vi har identifisert mange arter ingen av oss kunne fra før, som for eksempel "stankstorknebb", og "skogforglemmeie!". Det er gøy, og vi minner hverandre på hva disse nye artene heter når vi går forbi der de vokser. Gjennom denne prosessen blir både voksne og barn veldig bevisste mangfoldet av ulike arter vi har rett utenfor barnehagen. På en liten flekk kan det være flere titalls arter, og mange vi ikke kan se!

Noen ganger bruker vi også iPad eller PC til å se på filmsnutter, for eksempel i forbindelse med Samedagen. Da får vi innblikk i en annen kultur og natur, som vi ikke har mulighet til å oppleve med kroppen selv. Brannmann Sam i "brannvernuka" må også til!

I en periode var vi mye på "ballongferd" under måltidene, der vi "reiste" til ulike steder på jorden, representert med en globus på gulvet i midten av barna som satt rundt. Barna valgte på tur hvilket sted vi skulle reise, og i den sammenheng søkte vi opp bilder og informasjon om det landet. Da er digitale verktøy en nyttig og nysgjerrighetsskapende venn, som underbygger resten av det "fysiske" arbeidet vi gjør.